

ISTENNEL A KAPCSOLATAINKBAN
(olvasmány, egyházi iskolában ajánlott téma)
Gyülekezeti óraszám 0. Egyházi iskolák óraszama: 2.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS:

(Felhasznált irodalom:

Bartha Tibor (szerk.): Keresztyén Bibliai Lexikon. Budapest, 1995, Kálvin Kiadó.

Goppelt, Leonhard: Az Újszövetség theológiája. Budapest, 1992, Református Zsinati Iroda Tanulmányi Osztálya.

McGrath, Alister: A keresztyén hit. Budapest, 2007, Kálvin Kiadó.

Szűcs Ferenc: Hitvallásismeret. Budapest, 1995, Ráday Nyomda.)

Család:

A bibliai család fogalma nem fedi teljesen a mai család fogalmát. A Bibliában a ház, háza népe kifejezést fordítják családnak. Az Ószövetségi társadalom rokoni kapcsolatok szerint szerveződött nagycsaládokba („atya háza”), nemzetségekbe, majd törzsekbe. A legkisebb közösségbe három vagy négy generáció is bele tartozott. Ide tartoztak a házas fiúk is gyermekeikkel, a szolgák, de még a földművesek és a jövevény kereskedők is. Így a család a vallás, a társadalom, a gazdaság, az oktatás, igazságszolgáltatás, és katonaság alapegysége volt, tehát minden egyes izraelitának alapvető támasza. Az identitás alapját a nagycsaládhoz való tartozás adta. A család biztonságot jelentett az egyén számára, a földet is tovább örökölték egyik generáció a másik számára. Az Ószövetségben az asszonyok a férfi családjának lettek a tagjai. Házasságot egy nemzetségen belül kötöttek. Ezért küldte vissza Ábrahám is a szolgáját, hogy keressen fiának feleséget (1Móz 24,4) A család istentiszteleti közösség, ez a helye a hitre való nevelésnek, ami egyaránt az apa és az anya feladata. Ezért volt az Ószövetségben annyira fontos, hogy ne legyenek pogány házastársak. (v. ö. Nehémiás intézkedése: a pogány házastársat el kellett bocsátani.) A Bibliában a családban a férfi hordozta a döntés felelősségét, de a feleséget is meghallgatták. (1Móz 27,46–28,5) A bibliai családban megmutatkozó hierarchia a szereteten alapul. (Ef 5,21–25) A családfő a családnak azon tagja, aki a családot képviselte a külvilág felé. Ő hozta a döntéseket, házasiott, de mindezeket a család illetékes tagjainak a megkérdezésével teszi.

Bár maga a hetedik parancsolat nem a családról szól, mégis a házasságot, a családi életet védi. Ez is mutatja, hogy Isten számára mennyire fontos a család. Az Újszövetségben a családra vonatkozó kifejezés (oikosz) (Lk 12,52; ApCsel 4,6; Tit 1,11; Jel 17,11) szintén tágabb értelemben vett családot jelentett. Ezért a családhhoz a házban lakó szolgák is hozzátartoztak. Amikor például a filippibeli börtönőr megtért, nem csak a felesége, gyermekei, hanem a szolgálói is megkeresztelkedtek.

Testvér:

Egy törzshöz, nemzethez, egy vallási közösséghez való tartozás fejezi ki a testvér fogalma az Ószövetségben, és csak szorosabb értelemben jelenti az egy szülőtől születetteket. Tágabb értelemben a rokonsági kapcsolatra utal.

Az Újszövetségben a gyülekezetről, mint családról olvasunk. Krisztusban testvérei tettünk egymásnak. (Zsid 2,11) A görög szó (adelphoi) nőkre és férfiakra is egyaránt vonatkozik. A keresztyén testvéri kapcsolatot nem a vérségi, hanem a hitbeli kapcsolat jelenti. Ebben a családban Isten az Atya. Az elsőszülött testvér pedig Krisztus. (Róm 8,29)

Barát:

Az Ószövetségben szereplő szó 'oheb a „szeretni” igéből ered. A bölcsességirodalom sokat foglalkozik a barátság gondolatával. (Péld 18,24) Az Újszövetség: Három különböző szót használ a barát fogalmának a megjelölésére.

1. Társ, pajtás. Csak Máté evangéliumában szerepel ez a kifejezés.
2. Jó barát és ismerős. Akit kedvelünk. (filosz, filé) Szeretetre alapuló kapcsolat. János evangéliumában olvassuk, hogy Jézus életét adja a barátaiért.
3. Felebarát. Ez a legtágabb fogalom, amibe tulajdonképpen minden ember beletartozik.

Közösség:

A Biblia mindig közösségben gondolkodik. A legalapvetőbb közösség az Istennel való közösség. Ószövetségben: Isten népéhez tartozást jelenti. A közös származás köti össze a közösséget.

Újszövetségben összekötő kapocs: Isten, hit Krisztusban. Asztalközösség az egymás elfogadásának a szimbóluma. Úrvacsora asztalközösség az Újszövetségben a legfontosabb közösség. Az Apostoli Hitvallás megemlíti a szentek közösségét.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

Láttuk az első részben, hogy a serdülés időszakában változik a kapcsolati hálója a fiataloknak. Időnként teljesen hátat fordítanak a családnak, igénylik az önállóságot, hogy békén hagyják őket, ne tudjanak minden lépésükről. Némelyeknek igen konfliktusos ez az időszaka a szüleivel, testvéreivel vagy akár az osztálytársaival is. Jól szemlélteti ezt a szoba ajtajára kitett felirat, ami valamilyen módon szeretné távol tartani a családtagokat, vagy legalábbis tudatosítani bennük, hogy az ajtón belül alkalmazkodjanak a szoba tulajdonosának szabályaihoz. A tanuló ebben a korban „kitesz” szemmel nem látható feliratokat saját magára is, amivel tudatja a környezetével, hogy éppen nyitott vagy zárt a számukra. A zárt állapot általában egyértelmű. Egy fülhallgatóval már az egész világot ki tudja zárni, de a kapucni, mélyen egy könyvbe bújás, a számítógép felé fordulás, háttal a környezetnek, vagy csak egy telefontal a kezében mind azt jelzi, hogy most zárva vagyok. A valláspedagógus feladata, hogy ezeket az ajtókat is megpróbálja kinyitni (nem betörni), hiszen a hittanórára is megérkezhetnek ilyen zárt állapotban a fiatalok. Szituációs játékokkal lehet oldani a zártságot, pl. azzal, hogy családi jelenetben éppen azt a gyereket helyezzük szülő-szerepbe, aki nem tud elszakadni a „kütyűjétől”.

Az ajtó, amire kikerül a felirat, visszatérő motívuma az évnek, hiszen a nyitott kapu szimbóluma itt zárt ajtóvá válhat. Vissza lehet utalni az első órára, és beszélgetni arról, hogy kinek nyílik jobban kinek kevésbé. A lakásban kinek az ajtója van hozzá legközelebb, ill. hogy kit érez magához a legközelebb. Erről néha nehéz beszélnie, de a munkafüzetben az egymás melletti ajtókba beírva átgondolhatja a saját kapcsolati hálóját. Ha időt szán rá, akkor igazán fontossá válik, hogy kit hova helyez, kit érez magához közelebb, kit távolabb. Az is érdekes, hogy elhelyezi-e Istent, esetleg Jézust valamelyik ajtóban. Ennek megosztása a csoporttal lehet fokozatos, csoportlétszámtól függően. Először egy általa választott párral megbeszélve, majd két-két pár egymással keresheti a közös pontokat, végül az egész csoporttal végiggondolva, hogy mik voltak a jellemzők (általában a családtagok lesznek a legközelebbieik, de lehet, hogy némelyeknek már megjelenik egy-egy barát is ebben a körben, de jó, ha ezt maguk veszik észre). Fontos figyelni arra, ha van valaki, aki nem szívesen osztja meg a csoporttal ezt a kapcsolati hálóját, akkor adjunk neki lehetőséget a hallgatásra.

Az Isten-kapcsolat, a gyülekezethez tartozás is fontos eleme ennek a kapcsolati hálónak. Itt kell megemlíteni az ifjúsági alkalmakat, nyári táborokat, istentiszteleti közösséget is, amihez szintén kapcsolódhatnak. Ha a csoportban vannak néhányan, akik járnak a gyülekezetbe, lehetőséget kell adni számukra, hogy meséljenek erről.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>Minimum</u>	<u>Optimum</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Bátorítással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tudjon párban, csoportban feladatokat megoldani. ○ Tudja a tankönyvi szöveg és infógrafikák alapján elmondani, milyen kapcsolati közösségekben élünk. ○ Tudjon példát mondani szorosabb és lazább kapcsolatairól. ○ Tudja és segítséggel fogalmazza meg, mit jelent a keresztyén értékrend szerint élni a kapcsolataiban. 	<p>Önként és aktívan vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Legyen képes párban, csoportban feladatokat megoldani, együttműködni. ○ Legyen képes a tankönyvi szöveg és infógrafikák alapján összefüggően beszélni a kapcsolati közösségeiről. ○ Tudjon beszélni a saját kapcsolati hálójáról és annak jellemzőiről. ○ Legyen képes megfogalmazni, mit jelent a keresztyén értékrend alapján élni a kapcsolataiban.

ÓRAVÁZLAT–JAVASLAT

Fő hangsúly: A kapcsolati háló feltárása.

Kognitív cél: A kapcsolati háló feltárása.

Affektív cél: Magányosság és közösségbe tartozás megtapasztalt érzései.

Pragmatikus cél: Bátorítás a keresztyén értékrend megélésére a kapcsolatainkban

Az óra fő részei	Javaslatok	Felhasznált taneszköz
Motiváció, ráhangolás, előzetes ismeretek aktiválása	<p>Játékok:</p> <p>Család – csapat kiválasztása, kapcsolatteremtés http://letoltes.drama.hu/Tarolo/Jatekkonyv/csalad.pdf</p> <p>Egyszerre indulni – együttműködés, kapcsolat http://letoltes.drama.hu/Tarolo/Jatekkonyv/egyszer.pdf</p> <p>Ismerem? Felismerem? – társak jellemzői, csoportismeret http://letoltes.drama.hu/Tarolo/Jatekkonyv/ismerem.pdf</p> <p>Kutatás és találkozás – kapcsolatteremtés http://letoltes.drama.hu/Tarolo/Jatekkonyv/kutatas.pdf</p>	elegendő tér
Feldolgozási javaslat	<p>Beszélgetés:</p> <p>A fenti játékok közül legalább kettőt játsszunk a csoporttal.</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Kinek melyik játék volt jó, melyikben érezte magát kevésbé jól? • Miért? <p>Adjunk lehetőséget a csendben maradásra, de biztassuk a tanulókat a vélemények megfogalmazására is.</p>	
Munkáltatás	<p>Csapatmunka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Családi, baráti, iskolai szituációk előadása rövid jelenetben, amikor jól működik egy kapcsolat, vagy amikor éppen konfliktusos egy kapcsolat. • Bibliai kapcsolatok, bibliai családok gyűjtése. Melyik működött, melyik nem? 	íróeszköz, füzet
Házi feladat		

TOVÁBBI ÖTLETEK

Imádságra nevelés:

<p>Négy ajtó</p> <p>1. Előkészítés</p> <p>A hittanoktató 4 nagy kartonból kivág 4 ajtót. A terem 4 sarkában helyezi el az ajtókat. Minden ajtón szerepel egy-egy közösség megnevezése:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Család • Barátok • Iskola és osztály • Gyülekezet <p>Feladatutasítás:</p> <p>A négy sarokban négy ajtót találtak. Mindegyik ajtó egy-egy kapcsolatot jelent, amelyben élünk.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Némán sétáljatok végig a 4 sarkon. • Minden egyes ajtóra írjatok fel egy-egy hálaadásra okot adó szót azzal a közösséggel kapcsolatban, amelyre vonatkozik. <p>2. Imádkozás</p> <p>Feladatutasítás:</p> <p>Alkossatok párokat. Válasszatok egy ajtót, álljatok elé. Olvassátok el az ajtón lévő szavakat, majd hangosan imádkozzatok egy-egy mondatot.</p>	<table border="1"> <tr> <td>műfaj</td> <td>hála</td> </tr> <tr> <td>megfogalmazás</td> <td>egyéni gondolatok alapján párban</td> </tr> <tr> <td>imádkozás</td> <td>párban hangosan</td> </tr> <tr> <td>csoport felosztása</td> <td>egyéni és párban</td> </tr> <tr> <td>kapcsolódás</td> <td>TK 14-15. o.</td> </tr> <tr> <td>hely</td> <td>óra vége</td> </tr> <tr> <td>fejlesztési terület</td> <td>imaközösség</td> </tr> <tr> <td>hittanosok</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • gondolatokat gyűjtenek • sétálnak • párban imádkoznak </td> </tr> <tr> <td>hittanoktató</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • előkészít • kísér </td> </tr> <tr> <td>eszközök</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • kartonból készített nagy ajtóformák • íróeszköz </td> </tr> </table>	műfaj	hála	megfogalmazás	egyéni gondolatok alapján párban	imádkozás	párban hangosan	csoport felosztása	egyéni és párban	kapcsolódás	TK 14-15. o.	hely	óra vége	fejlesztési terület	imaközösség	hittanosok	<ul style="list-style-type: none"> • gondolatokat gyűjtenek • sétálnak • párban imádkoznak 	hittanoktató	<ul style="list-style-type: none"> • előkészít • kísér 	eszközök	<ul style="list-style-type: none"> • kartonból készített nagy ajtóformák • íróeszköz
	műfaj	hála																			
megfogalmazás	egyéni gondolatok alapján párban																				
imádkozás	párban hangosan																				
csoport felosztása	egyéni és párban																				
kapcsolódás	TK 14-15. o.																				
hely	óra vége																				
fejlesztési terület	imaközösség																				
hittanosok	<ul style="list-style-type: none"> • gondolatokat gyűjtenek • sétálnak • párban imádkoznak 																				
hittanoktató	<ul style="list-style-type: none"> • előkészít • kísér 																				
eszközök	<ul style="list-style-type: none"> • kartonból készített nagy ajtóformák • íróeszköz 																				

Drámapedagógiai ötlet: CSALÁDI TABLÓ

Hozzunk képet egy nagy családról, vetítsük ki vagy adjuk körbe. Nagyjából annyian legyenek a képen, ahány fős a csoport! (Tehát lehet kis család is, ha kevesen vannak.) Nézzük meg alaposan a képet. Az a feladat, hogy rekonstruáljuk magunkból: osszuk el a szerepeket és

álljunk be úgy, ahogy a képen vannak, másoljuk le a testtartást, arckifejezést, stb. (Jelmez, hajviselet nem kell!). Ha megoldható, fényképezzük is le magunkat és tegyük egymás mellé a két képet. Beszélgessünk egy kicsit erről a családról: mi lehet a szülők foglalkozása? Milyen tanulók a gyerekek? Milyen viszony van köztük? Mit szoktak együtt csinálni? Min szoktak összeveszni? Stb. (Áttételesen a gyerekek családjairól tudhatunk meg így dolgokat, hiszen ez az egyik élményanyag, ahonnan meríthetnek ehhez a feladathoz.)

Élménypedagógiai játék: PÁROS BIZALOM

Szükséges eszközök:

Szembekötő kendő, biztonságos helyszín

Időigény: 15 perc

Típus: bizalom

Teológiai kapcsolódás: A hívó ember rábízta magát Isten vezetésére. Felelősek vagyunk a teremtett világért, minden teremtetért, egymásért.

Játékban rejlő lehetőségek:

1. Bizalom: Megtapasztalhatják a gyerekek, hogy mit jelent rábízni magát valakire. Mit jelent az, hogy valaki megbízik bennem, rábízta magát a vezetésemre.
2. Beszélgetési téma: A bizalom szerepe és jelentősége a Istennel a kapcsolatainkbanban.

3. Kommunikáció: A megfelelő vezetéshez megfelelő kommunikáció szükséges.

Játék menete:

Előkészület: Biztonságos terület kialakítása.

Hittanoktató utasítása:

Alkossatok párokat. (Ha páratlan, akkor legyen egy hármas csoport is.)

Vezessétek egymást három percig bekötött szemmel felváltva. Figyeljétek meg, hogy milyen érzés az, ha vezetnek benneteket.

Variációk:

Emelhetjük a kihívás szintjét a következőkkel:

a. Tilos beszélni.

b. Úgy vezeti egyik játékos a másikat, hogy a vezető a mutatóujját felemeli, a vezetett pedig ráteszi a tenyerét, csak egy kis ponton érintkeznek.

Megbeszélés:

- I. **Tények:** Mesélik el a párok, hogy mi is történt. Melyik szerepet szerették jobban: vezetni vagy vezetettetni? Mi okozott nehézséget? Könnyű volt-e bízni a másikban? Szerinted megbízott benned a társad? Volt olyan pont a játék során, hogy azt tapasztaltad, hogy nem bízik benned a másik? Volt, amikor elveszítetted a bizalmat? Könnyen kitaláltad, hogy mit akar a párod? Befolyásolta-e a bizalmadat, hogy hogyan vezetnek?
- II. **Érzések:** Milyen érzés volt az, hogy vezetnek téged? Mit éreztél, amikor rád bízta magát teljesen a párod? Biztonságban érezted-e magad a játék során? Milyen érzés felelősséget vállalni egy társad testi épségéért? Milyen érzés volt, hogy valaki más vállalt felelősséget érted? Szeretsz-e felelősséget vállalni?
- III. **Tapasztalat:** Mit tanultál a bizalomról ebben a játékban? Megbízol a barátaidban? Mit tanultál a felelősségről?

Eredeti játék: Matthew D. Liddle: Tanítani a taníthatatlant, Budapest, 2008

ISTENNEL A KAPCSOLATAINKBAN

Egyházi iskolák óraszám: 2.

ÓRAVÁZLAT–JAVASLAT EGYHÁZI ISKOLÁK 2. ÓRÁJÁRA

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS:

(Felhasznált irodalom:

Bartha Tibor (szerk.): Keresztyén Bibliai Lexikon. Budapest, 1995, Kálvin Kiadó.

Goppelt, Leonhard: Az Újszövetség theológiája. Budapest, 1992, Református Zsinati Iroda Tanulmányi Osztálya.

McGrath, Alister: A keresztyén hit. Budapest, 2007, Kálvin Kiadó.

Szűcs Ferenc: Hitvallásismeret. Budapest, 1995, Ráday Nyomda.)

Család:

A bibliai család fogalma nem fedi teljesen a mai család fogalmát. A Bibliában a ház, háza népe kifejezést fordítják családnak. Az Ószövetségi társadalom rokoni kapcsolatok szerint szerveződött nagycsaládokba („atya háza”), nemzetségekbe, majd törzsekbe. A legkisebb közösségbe három vagy négy generáció is bele tartozott. Ide tartoztak a házas fiúk is gyermekeikkel, a szolgák, de még a földművesek és a jövevény kereskedők is. Így a család a vallás, a társadalom, a gazdaság, az oktatás, igazságszolgáltatás, és katonaság alapegysége volt, tehát minden egyes izraelitának alapvető támasza. Az identitás alapját a nagycsaládhoz való tartozás adta. A család biztonságot jelentett az egyén számára, a földet is tovább örökölték egyik generáció a másik számára. Az Ószövetségben az asszonyok a férfi családjának lettek a tagjai. Házasságot egy nemzetségen belül kötöttek. Ezért küldte vissza Ábrahám is a szolgáját, hogy keressen fiának feleséget (1Móz 24,4) A család istentiszteleti közösség, ez a helye a hitre való nevelésnek, ami egyaránt az apa és az anya feladata. Ezért volt az Ószövetségben annyira fontos, hogy ne legyenek pogány házastársak. (v. ö. Nehémiás intézkedése: a pogány házastársat el kellett bocsátani.) A Bibliában a családban a férfi hordozta a döntés felelősségét, de a feleséget is meghallgatták. (1Móz 27,46–28,5) A bibliai családban megmutatkozó hierarchia a szereteten alapul. (Ef 5,21–25) A családfő a családnak azon tagja, aki a családot képviselte a külvilág felé. Ő hozta a döntéseket, házasiott, de mindezeket a család illetékes tagjainak a megkérdezésével teszi.

Bár maga a hetedik parancsolat nem a családról szól, mégis a házasságot, a családi életet védi. Ez is mutatja, hogy Isten számára mennyire fontos a család. Az Újszövetségben a családra vonatkozó kifejezés (oikosz) (Lk 12,52; ApCsel 4,6; Tit 1,11; Jel 17,11) szintén tágabb értelemben vett családot jelentett. Ezért a családhhoz a házban lakó szolgák is hozzátartoztak. Amikor például a filippibeli börtönőr megtért, nem csak a felesége, gyermekei, hanem a szolgálói is megkeresztelkedtek.

Testvér:

Egy törzshöz, nemzethez, egy vallási közösséghez való tartozás fejezi ki a testvér fogalma az Ószövetségben, és csak szorosabb értelemben jelenti az egy szülőtől születetteket. Tágabb értelemben a rokonsági kapcsolatra utal.

Az Újszövetségben a gyülekezetről, mint családról olvasunk. Krisztusban testvérei tettünk egymásnak. (Zsid 2,11) A görög szó (adelphoi) nőkre és férfiakra is egyaránt vonatkozik. A keresztyén testvéri kapcsolatot nem a vérségi, hanem a hitbeli kapcsolat jelenti. Ebben a családban Isten az Atya. Az elsőszülött testvér pedig Krisztus. (Róm 8,29)

Barát:

Az Ószövetségben szereplő szó `oheb a „szeretni” igéből ered. A bölcsességirodalom sokat foglalkozik a barátság gondolatával. (Péld 18,24) Az Újszövetség: Három különböző szót használ a barát fogalmának a megjelölésére.

1. Társ, pajtás. Csak Máté evangéliumában szerepel ez a kifejezés.
2. Jó barát és ismerős. Akit kedvelünk. (filosz, filé) Szeretetre alapuló kapcsolat. János evangéliumában olvassuk, hogy Jézus életét adja a barátaiért.
3. Felebarát. Ez a legtágabb fogalom, amibe tulajdonképpen minden ember beletartozik.

Közösség:

A Biblia mindig közösségekben gondolkodik. A legalapvetőbb közösség az Istennel való közösség. Ószövetségben: Isten népéhez tartozást jelenti. A közös származás köti össze a közösséget.

Újszövetségben összekötő kapocs: Isten, hit Krisztusban. Asztalközösség az egymás elfogadásának a szimbóluma. Úrvacsora asztalközösség az Újszövetségben a legfontosabb közösség. Az Apostoli Hitvallás megemlíti a szentek közösségét.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

Láttuk az első részben, hogy a serdülés időszakában változik a kapcsolati hálója a fiataloknak. Időnként teljesen háttérbe fordítanak a családnak, igénylik az önállóságot, hogy békén hagyják őket, ne tudjanak minden lépésükről. Némelyeknek igen konfliktusos ez az időszaka a szüleivel, testvéreivel vagy akár az osztálytársaival is. Jól szemlélteti ezt a szoba ajtajára kitett felirat, ami valamilyen módon szeretné távol tartani a családtagokat, vagy legalábbis tudatosítani bennük, hogy az ajtón belül alkalmazkodjanak a szoba tulajdonosának szabályaihoz. A tanuló ebben a korban „kitesz” szemmel nem látható feliratokat saját magára is, amivel tudatja a környezetével, hogy éppen nyitott vagy zárt a számukra. A zárt állapot általában egyértelmű. Egy fülhallgatóval már az egész világot ki tudja zárni, de a kapucni, mélyen egy könyvbe bújás, a számítógép felé fordulás, háttal a környezetnek, vagy csak egy telefonnal a kezében mind azt jelzi, hogy most zárva vagyok. A valláspedagógus feladata, hogy ezeket az ajtókat is megpróbálja kinyitni (nem betörni), hiszen a hittanórára is megérkezhetnek ilyen zárt állapotban a fiatalok. Szituációs játékokkal lehet oldani a zártságot, pl. azzal, hogy családi jelenetben éppen azt a gyereket helyezzük szülő-szerepbe, aki nem tud elszakadni a „kütyűjétől”.

Az ajtó, amire kikerül a felirat, visszatérő motívuma az évnek, hiszen a nyitott kapu szimbóluma itt zárt ajtóvá válhat. Vissza lehet utalni az első órára, és beszélgetni arról, hogy kinek nyílik jobban kinek kevésbé. A lakásban kinek az ajtója van hozzá legközelebb, ill. hogy kit érez magához a legközelebb. Erről néha nehéz beszélnie, de a munkafüzetben az egymás melletti ajtókba beírva átgondolhatja a saját kapcsolati hálóját. Ha időt szán rá, akkor igazán fontossá válik, hogy kit hova helyez, kit érez magához közelebb, kit távolabb. Az is érdekes, hogy elhelyezi-e Istent, esetleg Jézust valamelyik ajtóban. Ennek megosztása a csoporttal lehet fokozatos, csoportlétszámtól függően. Először egy általa választott párral megbeszélve, majd két-két pár egymással keresheti a közös pontokat, végül az egész csoporttal végiggondolva, hogy mik voltak a jellemzők (általában a családtagok lesznek a legközelebbieket, de lehet, hogy némelyeknek már megjelenik egy-egy barát is ebben a körben, de jó, ha ezt maguk veszik észre). Fontos figyelni arra, ha van valaki, aki nem szívesen osztja meg a csoporttal ezt a kapcsolati hálóját, akkor adjunk neki lehetőséget a hallgatásra.

Az Isten-kapcsolat, a gyülekezethez tartozás is fontos eleme ennek a kapcsolati hálónak. Itt kell megemlíteni az ifjúsági alkalmakat, nyári táborokat, istentiszteleti közösséget is, amihez szintén kapcsolódhatnak. Ha a csoportban vannak néhányan, akik járnak a gyülekezetbe,

lehetőséget kell adni számukra, hogy meséljenek erről.

ÓRAVÁZLAT-JAVASLAT

Fő hangsúly: Bátorítás a keresztyén értékrend megélésére Istennel a kapcsolatainkbanban.

Kognitív cél: A kapcsolati háló feltárása.

Affektív cél: Magányosság és közösségbe tartozás érzelmi háttere.

Pragmatikus cél: Bátorítás a keresztyén értékrend megélésére Istennel a kapcsolatainkbanban.

Az óra fő részei	Javaslatok	Felhasznált taneszköz
Motiváció, ráhangolás, előzetes ismeretek aktiválása	Csoportmunka: A párok fejezzék ki egy-egy mozdulattal a kapcsolat szót. Fontos, hogy kiderüljön a mozdulatból, hogy kik között van az a kapcsolat. Nem verseny, de biztassuk a párokat, hogy ne csak a legegyszerűbb kifejezésekre gondoljanak, ill. hogy a kapcsolat intenzitása jelenjen meg. A képek kapcsán beszéljünk arról, hogy kivel jó a kapcsolatuk, kivel jönnek ki nehezen.	
Feldolgozási javaslat	Beszélgetés: Tk 14. o. ajtófeliratai kapcsán a saját ajtófeliratokról. De lehet fordítva is, hogy a sajátal kezdünk, és a TK-vel folytatjuk.	TK olvasmány: Istennel a kapcsolatainkban, 14. oldal
Munkáltatás	Páros munka: Munkafüzet 1. feladata.	MFEI Istennel a kapcsolatainkban, 13. oldal 1. f.
Házi feladat	Munkafüzet 2. feladata.	MFEI Istennel a kapcsolatainkban, 13. oldal 2. f.

TOVÁBBI ÖTLETEK

<http://letoltes.drama.hu/Tarolo/Jatekkonyv/csalad.pdf>

Drámapedagógiai ötlet: CSALÁDI REGGELI

(Játékos kedvű, agilis csoport esetén): Legyünk most egy nagy család, az lesz a feladat, hogy játszunk el a család egy reggelét, amikor munkába/iskolába kell menni és egy kicsit elaludtak. Ki ki lesz a családban? (Ha sokan vannak, lehet játszani háziállatot, ajtót, autót, bármit.) Milyen feladatok vannak indulás előtt? (Reggeli, fürdőhasználat, öltözés, bepakolás, kukát kivinni, stb.) Milyen problémák merülhetnek fel? Beszéljünk erről, majd mindenki menjen a kezdőhelyére (hálószoba) és induljon a reggel. Akkor van vége a jelenetnek, ha elindulnak (adjunk egy időkorlátot hozzá, öt percnél ne legyen több! De lehet, hogy elég három is.) Utána beszéljük meg, kinek milyen élményei voltak. Szeretnének-e ebben a családban élni? Miért igen, miért nem? Hogy lehetett volna gördülékenyebbé tenni a reggelt?

INSTRUKCIÓK A MUNKAFÜZET FELADATAIHOZ

2. feladat: Segítsük a tanulókat azzal, hogy megbeszéljük, ki mindenkinek lehet ajtaja a rajzon. Figyelmeztessük őket, hogy számíts, hogy kit milyen közeli ajtóba írnak. Ha van kedvük, jelképesen ki is dekorálhatják az ajtókat. Ezáltal egy személyes szociogramot készítenek